

GUIA DOCENT

2017-2018

1. Identificació de l'assignatura

Titulació: Títol Superior de Disseny
Nivell: Títol Superior d'Ensenyaments Artístics
Nom de l'assignatura/codi: EDG17-FOTOGRAFIA

Especialitat	Curs	Període	Tipus	Nombre de crèdits ECTS
Gràfic	Tercer	Segon	Específica	6

Departament: Mitjans audiovisuals i fotografia

Idioma: Català

Horari:

Web de l'assignatura:

Professorat responsable:

Nom del professor: Gonçal Prohens

Correu electrònic: gprohens@escoladisseny.com

1.4. Normativa de referència

Decret 43/2013, de 6 de setembre, pel qual s'estableix a les Illes Balears el pla d'estudis dels ensenyaments artístics superiors conduents al títol superior de disseny de les especialitats de disseny gràfic, disseny d'interiors, disseny de moda i disseny de producte i se'n regula l'avaluació. (BOIB Núm. 125, de 10 de setembre de 2013)

2. Contextualització

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura

La fotografia és una part essencial dels recursos i tècniques necessàries en la generació d'imatges per a un dissenyador gràfic. L'assignatura s'estructura com a teòrica i pràctica, de forma que al marge d'una adquisició de la teoria bàsica de la història i la tècnica necessària, es fa un repàs pels elements lingüístics i comunicatius de la disciplina i es plasma en una sèrie d'exercicis simples primer, i després projectes individuals complexos que plasmin l'adquisició dels coneixements que ha fet l'alumne. La generació d'imatges és imprescindible en la feina d'un dissenyador. La fotografia n'és una vessant més.

2.2. Perfil professional (interès de la matèria per la professió, amb exemples)

Entendre el disseny sense la fotografia no té sentit. Les dues disciplines caminen de la mà, i conèixer les eines i singularitats de cadascuna és quelcom bàsic que tot professional que desenvolupi la seva activitat en aquest àmbit ha de conèixer. Tècnica i estil, art i professionalitat, capacitat analítica i tasca crítica ... metodologia, capacitat de conceptualització i agilitat en l'execució. Tots aquests aspectes són confrontants quan ens referim al disseny i la fotografia. Perquè el disseny gràfic i la fotografia requereixen d'una important especialització per part dels professionals que els desenvolupen i saber moure's amb criteri dins dels estrets vincles existents entre la tècnica i el disseny, el discurs artístic i la pràctica professional, és indispensable per elaborar projectes creatius i innovadors que comuniquin de manera eficaç, eficient el missatge.

3. Requisits

3.2. Requisits essencials

3.2. Requisits recomanables

Haver superat l'assignatura d'imatge i so de segon curs.

4. Competències

4.1. CT/Competències transversals (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CT01 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.
- CT02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT03 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT04 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT05 Comprendre i utilitzar, almenys, una llengua estrangera en l'àmbit del seu desenvolupament professional.
- CT06 Realitzar autocrítica cap al propi desenvolupament professional i interpersonal.
- CT07 Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- CT08 Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.
- CT09 Integar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.
- CT10 Liderar i gestionar grups de treball.
- CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i la sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
- CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat, als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els canals adequats de formació continuada.
- CT13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- CT14 Dominar la metodologia de recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.
- CT15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.
- CT16 Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat envers el patrimoni cultural i mediambiental.
- CT17 Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diferents àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.

4.2. CG/Competències generals (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CG01 Concebre, planificar i desenvolupar projectes de disseny d'acord amb els requisits i condicionaments tècnics, funcionals, estètics i comunicatius.
- CG02 Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.
- CG03 Establir relacions entre el llenguatge formal, el llenguatge simbòlic i la funcionalitat específica.
- CG04 Tenir una visió científica sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color.
- CG05 Actuar com a mediadors entre la tecnologia i l'art, les idees i els fins, la cultura i el comerç.
- CG06 Promoure el coneixement dels aspectes històrics, ètics, socials i culturals del disseny.
- CG07 Organitzar, dirigir i / o coordinar equips de treball i saber adaptar-se a equips multidisciplinaris.
- CG08 Plantejar estratègies de recerca i innovació per a resoldre expectatives centrades en funcions, necessitats i materials.
- CG09 Investigar en els aspectes intangibles i simbòlics que incideixen en la qualitat.
- CG10 Ser capaços d'adaptar-se als canvis i a l'evolució tecnològica industrial.
- CG11 Comunicar idees i projectes als clients, argumentar raonadament, saber avaluar les propostes i canalitzar el diàleg.
- CG12 Aprofundir en la història i la tradició de les arts i del disseny.
- CG13 Conèixer el context econòmic, social i cultural en què té lloc el disseny.
- CG14 Valorar la dimensió del disseny com a factor d'igualtat i d'inclusió social, i com a transmissor de valors culturals.
- CG15 Conèixer processos i materials i coordinar la pròpia intervenció amb altres professionals, segons les seqüències i graus de compatibilitat.
- CG16 Ser capaços de trobar solucions ambientalment sostenibles.
- CG17 Plantejar, avaluar i desenvolupar estratègies d'aprenentatge adequades a la consecució objectius personals i professionals.
- CG18 Optimitzar la utilització dels recursos necessaris per assolir els objectius previstos.
- CG19 Demostrar capacitat crítica i saber plantejar estratègies de recerca.
- CG20 Comprendre el comportament dels elements que intervenen en el procés comunicatiu, dominar els recursos tecnològics de la comunicació i valorar la seva influència en els processos i productes del disseny.
- CG21 Dominar la metodologia d'investigació.
- CG22 Analitzar, avaluar i verificar la viabilitat productiva dels projectes, des de criteris d'innovació formal, gestió empresarial i demandes de mercat.

4.2.CE/Competències específiques de l'especialitat

1. Capacitat de lectura, expressió, i comprensió dels missatges audiovisuals específicament fotogràfics .
2. Domini dels elements que són fonamentals en la comunicació.
3. Capacitat d'utilització dels coneixements dels processos de comunicació audiovisual, amb sentit tècnic i estètic
4. Domini de les eines informàtics d'ús comú en la producció fotogràfica
4. Ús de normes, requisits i condicionants propis de les tasques fotogràfiques
5. Domini del nivell executiu considerant les implicacions dels processos industrials més elementals i les característiques objectives dels materials que hi intervenen.
6. Capacitat de comunicar-se eficaçment amb mitjans informàtics.
7. Capacitat d'entendre tots els aspectes contemporanis relacionats amb la presentació i comunicació dels projectes.

5. Resultats d'aprenentatge

1. Capacitat de lectura, expressió, i comprensió dels productes fotogràfics.
2. Adquirir conceptes bàsics, en les vessants tècniques i expressives de la fotografia.
3. Domini dels elements que són fonamentals en la comunicació, amb els elements fàctics propis de la fotografia
4. Adquirir soltesa en el maneig de la càmera i altres dispositius tècnics (com ara materials d'il·luminació i/o dispositius i programari de retoc fotogràfic)
5. .Solucionar problemes de disseny fotogràfic en treballs de complexitat tècnica limitada
6. Aplicar satisfactòriament el coneixements i habilitats fotogràfiques a les tasques professionals específiques de cada especialitat, coneixent les seves possibilitats i limitacions.
7. .Desenvolupar la Capacitat d'utilització dels coneixements dels processos de comunicació audiovisual, amb sentit tècnic i estètic,
8. Domini de les eines informàtics d'ús comú en la producció, gestió i retoc d'imatges fotogràfiques.
9. Ús de normes, requisits i condicionants.
10. Domini del nivell executiu considerant les implicacions dels processos industrials més elementals i les característiques objectives dels materials que hi intervenen.
11. Capacitat de comunicar-se eficaçment amb mitjans informàtics.
12. Capacitat d'entendre tots els aspectes contemporanis relacionats amb la presentació i comunicació dels projectes.

6. Continguts (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

1. El procés fotogràfic.
 1. Introducció històrica a la fotografia
 2. Introducció a la imatge digital
2. FISICA DE LA LLUM :
 1. La llum, aspectes físics
 2. La cambra fosca i la formació de la imatge òptica.
3. LA CÀMERA FOTOGRÀFICA MODERNA.
 1. Càmera. Digital versus analògic. Parts que la componen.
 2. L'objectiu: distància focal, angle de cobertura. Perspectiva.
 3. L'obturador: l'escala de velocitats i el seu ús
 4. El diagrama: lluminositat i escala de nombre «f».
 5. Profunditat de camp.
4. EXPOSICIÓ;
 1. Llei de reciprocitat. Llei de l'invers del quadrat de la distància.
 2. El mesurament de la llum, ús del fotòmetre/exposímetre.
 3. Equips d'il·luminació incandescent i descàrrega de gas.
5. IL·LUMINACIÓ :
 1. La il·luminació natural. Temperatura de color.
 2. La il·luminació artificial, la fotografia d'estudi.
6. DIGITAL
 1. Introducció a la imatge digital: conceptes bàsics de resolució
 2. Tipus i Maneig d'arxius digitals d'imatge.
 3. Introducció al programari de gestió i processament d'imatge digital.
 4. Tècniques bàsiques de retoc fotogràfic
7. APLICACIONS :
 1. Fotografia de reproducció: tècniques bàsiques
 2. Fotografia de documentació
 3. Fotografia publicitària, de moda
 4. Fotografia arquitectònica
 5. La fotografia de premsa
 6. La fotografia de la natura
 7. El cos humà i la fotografia
 8. El disseny gràfic i la fotografia

7. Metodologia docent

7.1. Estratègies generals metodològiques

La metodologia serà activa i pràctica, amb una dinàmica participativa i oberta, individualitzada i adaptada al tipus d'alumnat, al seu desenvolupament i a les activitats acadèmiques programades.

Malgrat la normativa que regula els estudis superiors de Disseny/Arts Aplicades no preveu les necessitats educatives específiques ni les adaptacions curriculars, en tot moment intentarem donar a tot l'alumnat un tracte individualitzat i personalitzat, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb necessitats educatives específiques.

La metodologia base contempla la necessària implicació de l'alumne pel que fa a l'autoaprenentatge, la recerca i la planificació.

7.2 Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Al marge dels continguts purament teòrics, es treballa en projectes de llarga durada, en els que els alumnes han d'anar produint i produint amb el professor, els productes fotogràfics finals proposats

Activitats de treball presencial			60
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Classes expositives	grup gran	Classes teòriques i pràctiques de grup sencer Plantejament dels exercicis pràctics	30
Classes pràctiques	grup petit	Seguiment exercicis individuals i en petit grup	20
Tallers o treballs en grup	Grup gran	Seguiment tutoritzat d'un exercici complex realitzat en equip. L'equip coincidirà amb el grup petit	10
Realització de proves objectives d'avaluació			
Tutoria acadèmica i formativa	grup tutoria	Tutoria acadèmica voluntària de seguiment	2
Avaluació (exàmens i d'altres)	grup gran	Prova en avaluació complementària (en la setmana d'exàmens), pels que no han pogut ser avaluats per avaluació contínua. Faran la prova els qui consideri el professor que no han assolit les competències.	3
Activitats de treball no presencial			40
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Realització de practiques instrumentals	Individual	Treball de producció fotogràfica individual, i en petit grup	5
Realització de treballs pràctics i projectes	Individual		30
Realització d'activitats complementàries		Establim aquest temps per a que l'alumne faci visionats d'imatges fotogràfiques d'elecció pròpia pensant en la documentació necessària per desenvolupar els seus propis treballs de producció	5

7.3 Instal·lacions del centre i material

Disposa d'estudi fotogràfic però no de càmeres per a que disposin els alumnes, que hauran d'aportar la seva. El centre no disposa de material suficient per a cada alumne, així que l'alumne ha de dur a terme les produccions amb els mitjans al seu abast en aquella part del mòdul no presencial. Així mateix sí que el centre disposa de càmeres i equips il·luminació (3) per dur a terme projectes grupals i en l'horari de l'assignatura.

7.4 Activitats interdisciplinàries

S'estudiaran possibles col·laboracions puntuals amb altres mòduls i amb la Direcció de l'Escola. I en esser possible, amb els mòduls de Disseny publicitari.

7.5 Activitats complementàries

Col·laboració amb les activitats del centre que hagin de menester suport fotogràfic, sempre que sigui possible dintre del nivell de coneixements de l'alumnat.

8. Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants (L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a l'especialitat corresponent)

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas)

Quan un alumne falta a classe és la seva obligació informar-se a través algun company i aprendre el que s'ha explicat. El fet de no assistir a alguna classe no eximeix a cap alumne de no portar el mateix ritme de treball que els seus companys o a no tenir les tasques realitzades a la data corresponent, sempre dintre dels límits de l'avaluació continuada.

També s'ha de tenir en compte que en gran part, la resolució de problemes que es puguin presentar en el decurs de la producció audiovisual formen part dels objectius formatius, de tal forma que l'alumne haurà d'adaptar-se a les circumstàncies i materials disponibles.

En els treballs en equip, també és responsabilitat de l'alumne informar-se i seguir l'evolució i canvis que hi ha en el projecte i les pautes generals donades. L'avaluació del treball en grup serà individual, i per tant, la nota no te perquè esser la mateixa per tots els integrants del grup; s'avaluarà en funció del treball desenvolupat per cada un .

8.2. Criteris d'avaluació (tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CA01 Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA02 Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA03 Participa a l'aula de manera discursiva i argumenta el propi punt de vista raonadament
- CA04 Demostra interès per la matèria
- CA05 Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura
- CA06 Demostra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades
- CA07 Coneix i utilitza correctament la terminologia específica de l'assignatura
- CA08 Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologia i les tècniques específiques de l'assignatura
- CA09 Demostra capacitat de síntesi, actitud crítica i raonament argumentat en les activitats programades
- CA10 Planifica correctament el temps i les activitats programades
- CA11 Treballa amb pulcritud, ordre i neteja
- CA12 Demostra capacitat per expressar conceptes o reflexions, amb un fil conductor bàsic i ordenat
- CA13 Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- CA14 Presenta correctament les activitats programades
- CA15 Resol correctament les activitats programades
- CA16 Demostra sensibilitat artística, imaginació creativa, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades.
- CA17 Desenvolupa un estil propi en les activitats programades.

A més d'aquests criteris esmentats, es valorarà especialment :

- El correcte desenvolupament del procés de producció, amb la documentació necessària.
- L'adquisició d'hàbits d'investigació, d'autoaprenentatge i la seva plasmació en el treballs presentats
- La qualitat tècnica dels productes realitzats.

8.3. Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

L'assignatura té un sol itinerari, donat el seu caràcter eminentment teòric-pràctic. Aquest itinerari es aplicable tant a l'avaluació ordinària com l'extraordinària.

- Els procediments d'avaluació es centraran en la realització dels projectes proposats, treballs, i una prova objectiva de caire teòric .

En tots els casos, l'entrega dels treballs i exercicis han d'anar acompanyades en data i forma preestablerta de les corresponents memòries explicatives del procés de realització del treball.

Els exercicis parcials a presentar es presentaran seguint un estricte calendari de les dates de lliurament. El retard en la presentació d'un exercici suposarà un decrement en la seva qualificació, i el retard excessiu injustificat pot implicar la necessitat de repetir-ho després d'un replantejament amb el professor .

Durant el curs, el professor podrà concretar tant les proves com els exercicis en quant a objectius, continguts i criteris d'avaluació específics de cadascun; així com adequar la data de lliurament i el tipus de presentació.

No es considera lliurat un treball si no està en el suport demanat. Si el suport és electrònic, s'ha de poder obrir amb les versions de programari dels ordinadors de l'Escola. L'alumne mantindrà sempre una còpia de seguretat de tots els treballs que entregui durant el curs, disponible per a la seva valoració per part del professor.

Es qualificarà com "No presentat" l'alumne que no hagi fet entrega dels treballs en forma i data prèviament determinada.

En cas de treballs plagiats es qualificarà com a 0.

Si un alumne no es presenta a algun examen o no lliura alguna tasca a la data prevista haurà de presentar un justificant oficial (certificat mèdic, citació judicial o deure públic de caire inexcusable) perquè se li doni l'oportunitat de fer-lo en una altra data.

- Criteris de qualificació o ponderació: el pes que es dona a cada instrument o procediment a l'hora de quantificar el grau d'aprenentatge aconseguit per cada alumne.

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
Tècniques d'observació (assistència, registres, llistes de control, etc.)	NR	CA 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18	20%
Treballs escrits individuals i/o en grup: assajos, memòries, informes...	R	CA 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,	10%
Treballs i projectes fotogràfics individuals	R	CA 12,13,14,15,16,17,18	60%
Prova objectiva final	R	CA 4,5,6,7,8,9,	10%
Total			100 %

Opció 1 (amb un únic itinerari):

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)	NR	CA-, CA-, CA-, etc.	5%
Proves orals en grup (debats d'aula)	NR	CA-, CA-, CA-, etc.	20%
Carpeta d'aprenentatge	R	CA-, CA-, CA-, etc.	50%
Prova objectiva final	R	CA-, CA-, CA-, etc.	25%
Total			100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

9. Recursos, bibliografia i documentació complementària

L'assignatura s'impartirà emprant com a recurs metodològic fonamental el programari de gSuite, específicament la app Classroom , a través de la qual s'estructurarà el procés d'aprenentatge.

Altres recursos seran el programes adobe Photoshop i Lightroom.

9.1. Bibliografia bàsica:

HIRSCH, Robert. *Photographic possibilities : the expressive use of ideas, materials, and processes* . -- London : Focal Press, 1990. --

MORTSEL. *La fotografia digital* . --: Agfa, 1996. -- *Fotografía digital : teoría y conceptos básicos* . -- Mortsel : Agfa, 1996.

FARACE, Joe. *Impresión de imágenes* . -- Barcelona : Index Books, 2001.

EVENING, Martin. *Photoshop 6 para fotógrafos* . -- Madrid : Anaya Multimedia, 2001.

FREEMAN, Michael. *Guía completa de fotografía digital* . -- Barcelona : Blume, 2003. --

9.2. Bibliografia complementària:

Bíblies i manuals de Photoshop i Lightroom

9.3. Altres recursos:

10. Altres observacions (si escau)

Sobre la dinàmica de la classe:

Quan un alumne falta a classe és la seva obligació informar-se a través d'algun company i aprendre el que s'ha explicat. El fet de no assistir a alguna classe no eximeix a cap alumne de no portar el mateix ritme de treball que els seus companys o a no tenir les tasques realitzades a la data corresponent, sempre dintre dels límits de l'avaluació continuada.

També s'ha de tenir en compte que en gran part, la resolució de problemes que es puguin presentar en el decurs de la producció fotogràfic formen part dels objectius formatius, de tal forma que l'alumne haurà d'adaptar-se a les circumstàncies i materials disponibles.

En els treballs en equip, també és responsabilitat de l'alumne informar-se i seguir l'evolució i canvis que hi ha en el projecte i les pautes generals donades. L'avaluació del treball en grup serà individual, i per tant, la nota no te perquè esser la mateixa per tots els integrants del grup; s'avaluarà en funció del treball desenvolupat per cada un .